શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ

શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ માટેનું મટીરીયલ અમે ગુજરાત રાજ્ય ભાષા નિયામક કચેરી ગાંધીનગર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા “ભાષા વિવેક” અને ધોરણ 5 થી 12 ની ગુજરાતીની બૂકના આધારે તૈયાર કરેલ છે જે તમને ખુબજ ઉપયોગી થશે.

અગાઉથી ભવિષ્યનો વિચાર કરી શકનારી બુદ્ધિ	:	અગમબુદ્ધિ
કરી શકાય નહિ તેવું	:	અશક્ય
ઉદારદિલ રાખવું તે	:	અકબરદિલ
કલ્પી ન શકાય તેવું	:	અકલ્પ
ન સમજી શકાય તેવું	:	અગમ્ય
જેમાંથી વસ્તુ ખૂટે નહિ તેવું પાત્ર	:	અક્ષયપાત્ર
લખતા-વાંચતા આવડવું તે	:	અક્ષરજ્ઞાન
ખૂટે નહિ તેવું	:	અખૂટ
ખડખડાટ હસવું તે	:	મુક્તહાસ્ય
ગણી શકાય નહિ તેવું	:	અગણિત,અસંખ્ય
અગાવ જન્મેલ,મોટોભાઈ	:	અગ્રજ
વૃદ્ધાવસ્થા કે મૃત્યુ ન આવે તેવું	:	અજરામર
જેને શત્રુ નથી તેવું	:	અજાતશત્રુ
અદભુત વસ્તુઓનું સંગ્રહ સ્થાન	:	અજાયબઘર
જીતી ના શકાય તેવું	:	અજેય
જેની જોડ ના મળી શકે તેવું	:	અજોડ,અદ્વિતીય,અનન્ય,બેનમુન
જાણી ના શકાય તેવું	:	અજ્ઞેય
ટચલી આંગળી પાસેની આંગળી	:	અનામિકા
નમે નહિ તેવું	:	અણનમ
તિથિ નક્કી કર્યા વિના આવનાર	:	અતિથિ
વધારીને વાત કરવી તે	:	અતિશયોક્તિ,અત્યુક્તિ
થાક લાગ્યા સિવાય	:	અથાક
દેખાતું બંધ થઇ જવું તે	:	અદ્રશ્ય
આત્મા ને અનુલક્ષી ને	:	અધ્યાત્મ
જેની શરૂઆત નથી તેવું	:	અનાદિ
સચાવી રાખવા સોપેલી વસ્તુ	:	અમાનત,થાપણ

www.gkgrip.com

શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ

કોઈની સાથે સરખાવી શકાય નહિ તેવું	:	અનુપમ
જેની ઉપેક્ષા ના કરવી ઘટે કે ન કરાય તેવું	:	અનુપેક્ષ્ય
તર્ક દ્વારા કોઈ વસ્તુનો નિર્ણય કરવો તે	:	અનુમાન
નહિ પદ્ય,નહિ ગદ્ય	:	અપદ્યગદ્ય
જેની આરપાર જોઈ ના શકાય તેવું	:	અપારદર્શક
પહેલા કદી ના બન્યું હોય તેવું	:	અભૂતપૂર્વ,અપૂર્વ
ભેદી ના શકાય તેવું	:	અભેદ્ય
અમૃત જેવી મીઠી નજર	:	અમીદ્રષ્ટિ
કીમત ના કરી શકાય તેવું	:	અમૂલ્ય,અમૂલખ,અણમોલ
ઘણો પોકાર કરવા છતાં કોઈ ન સંભાળે તેવું	:	અરણ્યરુદન
કમરથી ઉપરના ભાગનું ચિત્ર	:	અરુણચિત્ર
આ લોકમાં મળે નહિ તેવું	:	અલૌકિક
દેખીતા અર્થથી અવળો જ અર્થ સૂચવતી વાણી	:	અવળવાણી
જેનો નાશ ન થાય તેવું	:	અવિનાશી
જન્મથી જ પૈસાદાર	:	ગર્ભશ્રીમંત
શેષ રાખ્યા વિના ભગાય નહિ તેવું	:	અવિભાજ્ય
કદીપણ ન બની શકે તેવું	:	અસંભવિત,અશક્ય
શિવનું ભયંકર નૃત્ય	:	તાંડવ નૃત્ય
આવક તથા ખર્ચનો અડસટ્ટો	:	અંદાજપત્ર
પોતાના હાથે લખાયેલું પોતાનું વૃતાંત	:	આત્મકથા
જે ઘણા રૂપ લે છે તે	:	બહુરૂપી
પોતાની જાતનું અર્પણ કરવું તે	:	આત્મભોગ,સ્વાર્પણ
બે જણ વચ્ચેનું યુદ્ધ	:	દ્વન્દ્વયુદ્ધ
પોતાના વખાણ પોતેજ કરવા તે	:	આત્મશ્લાઘા
પગથી માથા સુધી	:	નખશિખ
પોતાની જાત સાથે છેતરપિંડી	:	આત્મવંચના
પોતાની જાત ઉપર કાબુ રાખે તેવું	:	આત્મસંયમી
સ્વાર્થ સાધવા સાધુતાનો ઢોંગ કરનાર	:	બગભગત
પોતાની જાત ઉપર આધાર રાખનારું	:	આપકર્મી
ઘેર ઘેર ભીખ માંગવી તે	:	માધુકરી

www.gkgrip.com

શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ

આંખ આગળ ખડું ખડું થઇ જાય તેવું	:	આબેહૂબ,હૂબહૂ
સર્વ રાષ્ટ્રોને કે તેમના સંબધને લગતું	:	આંતરરાષ્ટ્રીય
જોઈએ તે કરતા વધારે ખર્ચ કરનાર	:	ઉડાઉ
લેખકે ધારણ કરેલું બીજુ નામ	:	ઉપનામ,તખલ્લુસ
ઉપર જણાવ્યા મુજબ	:	ઉપર્યુક્ત
જરા વારમાં નાશ પામે તેવું	:	ક્ષણભંગુર,ક્ષણીક
આકાશ અને પૃથ્વી જ્યાં મળતા દેખાય છે તે રેખા	:	ક્ષિતિજ
અધિકારી આગળ રજૂ કરવામાં આવતી હકીકત	:	કેફિયત,બયાન
ઉપકાર પર અપકાર કરનાર	:	કૃતઘ્ન,નિમકહરામ,લૂનહરામ
ખજાનાની સંપતિ સાચવનાર	:	ખજાનચી
છાપને ખબર મોકલનાર	:	ખબરપત્રી,સંવાદદાતા,વૃત્તાંતનિવેદક
ભારત બહાર સંસ્થાનોમાં લઇ જવાતા મજુરોનું કરાર પત્ર	:	ગિરમીટ
કાયદાથી મનાં કરેલું	:	ગેરકાયદે
ગામનો વહીવટ કરનારી સંસ્થા	:	ગ્રામપંચાયત
આગળ વધતા પહેલા પાંસળનું જોઈ લેવું તે	:	સિંહાવલોકન
આવેલી તકનો ઉપયોગ કરી સ્વાર્થ સાધનાર	:	તકસાધુ
ઉત્પન્નમાંથી સરકારને આપવાનો ભાગ	:	લેવી
ઓળ રૂપે આલેખાયેલું ચિત્ર	:	છાયાચિત્ર
એકજ સમયમાં થઇ ગયેલું	:	સમકાલીન
કરેલા ઉપકાર ન ભૂલાનાર	:	કૃતજ્ઞ,નિમકહલાલ
સરકાર તરફથી ખેતી માટે આપવામાં આવતા નાણા	:	તગાવી
આંખ આગળ ખડું થઇ જાય તેવું	:	તાદ્રશ્ય
બધી દિશામાં વિજયને વરેલું	:	દિગ્વિજયી
દિવસનો કાર્યક્રમ	:	દિનચર્યા
ભાવિનો વિચાર પ્રથમથી કરી શકે તે	:	દૂરંદેશી,દીર્ઘદર્શી
દરરોજ છપાતું વર્તમાનપત્ર	:	દૈનિક
કોઈપણ વિજ્ઞાનની સાંકેતિક ભાષા	:	પરિભાષા
કોઈની પણ મદદ ના લે તે	:	સ્વાશ્રયી,સ્વાવલંબી
જેનો કોઈ બેલી નથી તે	:	અનાથ,નિરાશ્રિત,નિરાધાર

www.gkgrip.com

શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ

જેની ત્રણ બાજુ પાણી હોય તેવી જમીન	:	દ્વીપકલ્પ
જેના પર તહોમત મુકાયું હોય તે	:	આરોપી,પ્રતિવાદી
જુના બાંધકામનું સમારકામ	:	જીર્ણોદ્ધાર
ઝઘડાની પતાવટ માટે બંને પક્ષે સ્વીકારેલ નિષ્પક્ષ વ્યક્તિ	:	લવાદ
લાગત-વળગતાની જાણ માટે ફેરવતો પત્ર	:	પરિપત્ર
લાંબો અને વિશાળ અનુભવ ધરાવનાર	:	પીઢ
લોકોમાં કીર્તિ મેળવવાની ઈચ્છા	:	લોકેષણા
વપરાશની ચીજોના સરકારે બાંધેલા ભાવ	:	ભાવનિયમન
વસ્તુ સાથે નિસ્બત ધરાવે તે	:	સુસંગત
શબ્દશઃ નહિ પણ મૂળના ભાવવાળો અનુવાદ	:	ભાવાનુવાદ
શબ્દોના વધુ પડતા ઉપયોગ વાળું	:	શબ્દાળું
શું કરવું તે સૂઝે નહિ તેવી અવસ્થા	:	કિંકર્તવ્યમૂઢ
સમજ્યા વગર ખોટી આસ્થા હોવી તે	:	અંધશ્રદ્ધા
સમાન અર્થવાળો અન્ય ભાષાનો શબ્દ	:	પર્યાય
સમુદ્રમાં રહેલો અગ્નિ	:	વડવાનલ,વડવાગ્નિ
સરખી ઉમરનું	:	સમવયસ્ક
સારા-નરસાને પારખનારી શક્તિ	:	વિવેકબુદ્ધિ
સાવ સંભવિત હોય તેવું	:	આકાશકુસુમવત
સાઠ વર્ષ પુરા થયે ઊજવાતો ઉત્સવ	:	હીરક (મણી) મહોત્સવ
સંભાળતા વેત જવાબ આપે તેવું	:	હાજરજવાબી
સો વર્ષ પુરા થયે ઊજવાતો ઉત્સવ	:	શતાબ્દી મહોત્સવ
હાથથી લખાયેલું લખાણ	:	હસ્તપ્રત
હું ઉતરતો છુ તેવો માનોભાવ	:	લઘુતાગ્રંથિ,દૈન્યગ્રંથિ
હું ચડિયાતો છું તેવો મનોભાવ	:	ગુરુતાગ્રંથિ
ચોપડીઓમાં જ મસ્ત રહેનાર	:	વેદિયું,પોથીપંડિત
માત્ર શબ્દને આધારે ધાર્યું બાણ મારનાર	:	શબ્દવેધી
તાકીદની સખત ઉઘરાણી	:	તકાજો
દર વર્ષે અપાતી રકમ	:	વાર્ષિકી,સળીયાણું
પહેલા થઇ ગયેલૂ	:	પુરોગામી
પગાર લીધા વિના સેવા ખાતર કામ કરનાર	:	માનાર્હ

www.gkgrip.com

શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ

પચીસ વર્ષ પુરા થયે ઊજવાતો મહોત્સવ	:	રજત મહોત્સવ
પચાસ વર્ષ પુરા થયે ઊજવાતો મહોત્સવ	:	સુવર્ણ મહોત્સવ
પોતાની મેળે સેવા આપવા તત્પર	:	સ્વયંસેવક
પોતાના તરફથી કામ કરવાની સત્તા	:	મુખત્યારનામું
બધી પરિસ્થિતિનું ઉપર ઉપરથી કરેલું અવલોકન	:	વિહંગાવલોકન
બે મોટા સમુદ્રને જોડનારી ખાડી	:	સામુદ્રધુની
ભાગી શકાય તેવું	:	વિભ્યાજ
ભવિષ્યની આગાહી કરનારી વાણી	:	ભવિષ્યવાણી
મરણ વખતનું ખતપત્ર	:	વસિયતનામું
મહેનત કરીને જીવનાર	:	શ્રમજીવી
માપ બાંધીને કરતી વ્યવસ્થા	:	માપબંધી
મુલ્ય આપ્યા વિના જોવા લીધેલ માલ	:	જાંગડ
મોટી ઉમરના ને અપાતું અક્ષર જ્ઞાન	:	પ્રોઢશિક્ષણ
યંત્ર વગર હાથથી ચાલતો ઉધોગ	:	હસ્તઉધોગ,હાથઉદ્યોગ
રણમાં આવેલો લીલોતરીવાળો પ્રદેશ	:	રણદ્વીપ
રાજ્યની ખટપટોમાં રચ્યોપચ્યો રહેનાર	:	મુત્સદી,રાજકારણી
રોગના મૂળ કારણની તપાસ	:	નિદાન
ધર્મ કે દેશને ખાતર પોતાનું બલિદાન દેનાર	:	શહીદ
કોઈ વિષયનું વિશેષ જ્ઞાન ધરાવનાર	:	વિશેષજ્ઞ
જેની નીચે લીટી દોરી હોય તેવું લખાણ	:	રેખાંકિત,અધોરેખીત
નાકથી બોલતો વર્ણ	:	અનુનાસિક
સ્થાન પરથી હટાવી દીધેલ વ્યક્તિ	:	પદચ્યુત
દેખીતી સ્તુતિ મારફત નિંદા કરાવી તે	:	વ્યજસ્તુતી
મરજી મુજબ ફરવું તે	:	સ્વેરવિહાર
મીઠું પકવાની જમીન	:	અગર
હવાઈ કિલ્લા બાંધનાર	:	શેખચલ્લી
જાતે રાંધી ખાનાર	:	સ્વયંપાકી
ઘઉંના લોટ માંથી બનાવેલી એક વાનગી	:	કંસાર
ખોટું અભિમાન રાખનાર	:	મિથ્યાભિમાન

www.gkgrip.com

નીચા કદનું	:	વામણું
બોલીને ફરી જનાર	:	બેવચની
ઉમાંરાવનો ખિતાબ	:	સર નાઈટ
રાજનીતિમાં પ્રવીણ	:	મુત્સદી
દુશ્મનની સેના	:	અરિદલ
જાગીર,ખેતર વગેરે	:	વાડીવજીફો
જે સ્થિતિમાં છે તેવો	:	મજકુર,નમુનો
ઘરનો સર સામાન	:	રાચરચીલું
વ્યાજે નાણા આપે તે	:	ધીરધાર
દહીં વલોવાની ક્રિયા	:	દધિમંથન

www.gkgrip.com